

Prædiken til 14. søndag efter Trinitatis

Luk. 17,11-19

Første tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas:

Under sin vandring mod Jerusalem fulgte Jesus grænsen mellem Samaria og Galilæa. Da han var på vej ind i en landsby, mødte han ti spedalske; de blev stående langt fra ham og råbte: »Jesus, Mester, forbarm dig over os!« Da han så dem, sagde han: »Gå hen og bliv undersøgt af præsterne!« Og mens de var på vej derhen, blev de rene. Men én af dem vendte tilbage, da han så, at han var blevet helbredt. Han priste Gud med høj røst og kastede sig på sit ansigt for Jesu fødder og takkede ham; og det var en samaritaner. Jesus spurgte: »Var der ikke ti, der blev rene? Hvor er de ni? Er det kun denne fremmede, der er vendt tilbage for at give Gud æren?« Og han sagde til ham: »Stå op og gå herfra! Din tro har frelst dig.«

Lukasevangeliet 17,11-19

Grænser! Spredt om i verden ligger de. Grænser mellem lande. Nogle steder blot markeret med et skilt, der viser, at vi nu forlader ét land for at køre over grænsen til ét nyt land. Andre steder dramatisk markeret med bevæbnede soldater, der til tider voldeligt undersøger grænsegængerne for at se, om de er egnede til at komme ind i landet.

Grænsekontroller vi skal igennem, når vi er på rejse, fordi verden på trods af alle grænserne, der skal afgrænse os fra ondskaben, så nemt kan overskrides af våben, kemiske våben, våben der bruges til terror. Så nemt, at mistroen og frygten har sat sig i blandt os, og skaber nye grænser: De usynlige grænser. Grænser der er overalt, hvor vi bevæger os. Grænser der ofte opstår af frygt. Usynlige og til tider næsten uoverstigelige grænser. Grænser mellem det vi mener er rigtigt, og det vi mener er forkert. Grænser mellem det vi definerer som ondt og godt. Grænser mellem mennesker.

Og der er grænser, hvor Jesus færdes. Grænser mellem de spedalske og de raske pga. smittefaren. For råber de spedalske ikke netop på lang afstand til Jesus?

Netop på afstand for ikke at overskride grænsen. Og der er grænser mellem Samaria, det fremmede sted, hvor samaritanerne, de udsældte, de udstødte, de ikke-troende mennesker bor, og mellem Galilæa, stedet, hvor de rettroende bor, stedet, hvor Jesus stammede fra.

Grænser som ikke skal overskrides. Grænser som ikke må overskrides. Nøjagtig som grænserne er der i dag. Og alle ved det. Uden at sige et ord ligger det i luften.

Er man som jeg vokset op i Vollsmose, et af de boligområder der i medierne udråbes som ghettoer, så ved du det på egen krop. Selvom det ligger i noget af Odenses smukkeste natur, er der en usynlig grænse trukket rundt om ghettoen, som de mennesker der bor udenfor meget nødtigt overskrider.

Og kommer man indefra og bevæger sig ud, mødes

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 785, 124 årgang
September 2023
ISSN 0901-2214

man ind i mellem af skeptiske blikke, og der bliver lige holdt ekstra fast på pengene, for kan noget godt komme derfra?

Selvom spedalskhed er en smitsom sygdom, som vi ikke længere har inde på livet i Danmark, så er der så meget andet, der gør at vi mennesker opfatter andre nærmest som spedalske og holder afstand til dem. Og vi opstiller grænser mellem forskellige sociale klassers måde at leve på. Grænser mellem rygere og ikke-rygere. Grænser mellem de syge og de raske. Grænser mellem det fremmede og det kendte. Grænser mellem muslimer og kristne.

Grænser som også var der på Jesu tid. Grænser som de ti spedalske oplevede på egen krop, fordi de som syge, blev afgrænset fra omverdenen, blev afgrænset fra de levendes land og i stedet måtte vandre omkring som levende døde.

Indtil de i fuld tro og i tillid til Jesus råbte: ”Forbarm dig over os.” Og Jesus forbarmede sig over dem og sendte dem tilbage til de levendes land, sendte dem over grænsen. Helbredte og parate til at genoptage deres liv som det var, før de blev syge.

Men Jesus helbredte dem ikke fordi, de kom fra det rigtige sted i verden, fordi de troede på den rigtige måde, havde bedt på den rigtige måde eller takket Gud på den rigtige måde. Han helbredte dem ikke, fordi de holdt sig inden for grænserne af hvad der var moralsk rigtigt eller forkert eller hvor gode de var.

Han helbredte dem udelukkende, fordi han troede på dem. Og derfor tager han da heller ikke helbredelsen tilbage fra de ni, selvom det kun er en af de helbredte, der vender tilbage for at takke for helbredelsen. Han straffer ikke dem, de ni, der glade fortsætter deres vej ind i livet og glemmer hvem de skylder en tak.

Tværtimod. For Jesus sprænger grænserne for alt. Ingen er Jesus noget skyldig, han forventer ikke en tak for at give os livet. Han forventer ikke noget bestemt af os, han er ikke afhængig af os.

Men vi? Er vi afhængige af ham? Er vi afhængige af en Gud, der åbenbart ikke længere helbreder, når

vi råber i vores dybeste smerte: ”Forbarm dig over os”?

Er vi afhængige af en Gud, der ikke helbreder os pga. mængden af vores bønner? For hvor mange af vores syge forbliver ikke syge, når lægernes videnskab slipper op? Hvor mange forbliver ikke syge og dør? Hvor meget de så end beder. Hvor inderligt de så beder. Hvor meget de så end har takket Gud for livet?

Så hvad skal vi egentlig takke Gud for? – Os der ikke som de spedalske bliver helbredte og får livet tilbage. Os der alligevel må tage afsked med vores nærmeste? Hvad skal vi takke for? Hvorfor skulle vi som den ene i flokken vende tilbage og takke for livet?

Af den ene og simple, men alligevel altafgørende grund, at den ene, der vender tilbage til Jesus, den ene, der vender tilbage og takker, at den ene han foretager sig samme grænsesprængende handling som Jesus gør. Fordi han overskrider grænserne.

Takker for et liv, der godt nok næppe har været omkostningsfrit og simpelt. Et liv, hvor han har været udstødt både pga. sin nationalitet og sin tro og også pga. sin sygdom, men at han alligevel har noget at takke for er grænsesprængende. For han har set godheden i livet.

Og det er det vi kan bruge den ene, der vender tilbage til. Brug ham til at se, at selvom vores liv ikke altid fører os derhen hvor vi gerne vil, selvom vi ikke får hvad vi beder om, så er der alligevel usigeligt meget at takke for, fordi Jesus netop sprænger grænserne, fordi han overskrider grænserne og bryder dem ned.

Fordi han altid befinder sig i grænselandet og omslutter alle og forbarmer sig over alle – også dem, som vi for længst har afgrænset af frygt. Netop over alle forbarmer han sig, så vi også får modet til ind i mellem at lade den frygtelige sygdom frygt: frygten for hvad der kan ske i verden, frygten for, hvad der venter os i fremtiden, frygten for de fremmede, frygten for mennesker med en anden levevis, frygten der hæmmer os, frygten der skaber grænser mennesker imellem. Så vi kan lade den

blive overskredet af visheden om, at Gud allerede har forbarmet sig over os og givet os fri til livet.

Fri til, som Gud, også at forsøge at nedbryde nogle af de usigeligt mange grænser, som vi er så gode til at opbygge. Fri til at overskride grænserne mennesker i mellem og i stedet for at se det fremmede i mennesket, det frygtelige i mennesket, det uperfekte i mennesket så se, at det også er et menneske, som Gud har forbarmet sig over, vi bygger grænser om.

Og ser vi det, så er der nok at glæde sig over, nok at være taknemmelig over, for hver gang en grænse bliver nedbrudt bliver et menneske sat fri. Sat fri til livet.

Og sat fri til måske også at kunne tro og håbe på, at der er et eneste sted her i livet der er helt uden grænser. Et sted helt uden ødelæggende grænser, som vi kun kan overskride med frygt og fare.

Et eneste sted er der intet andet end grænseløshed – hos Gud. For troen er grænsesprængende og gør alt nyt. Og Guds kærlighed til os kender ikke til menneskeskabte grænser. Den er fuldkommen grænseløs.

Amen.

Nina Dyrhoff Nyegaard

Sognepræst i Tårnborg Kirke, Roskilde Stift

Salmer (Den Danske Salmebog):

4: Giv mig Gud en salmetunge

404: Lover Herren han er nær

294: Talsmand som på jorderige

—

728: Du gav mig

320: Midt iblandt os

31: Til himlene rækker

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
– her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk